

Svar på interpellation 2017:32 av Robert Johansson (S) om specialkost på våra akutsjukhus

Robert Johansson (S) har ställt följande frågor till mig:

- 1) Är det rimligt att vi på ett av Sveriges största sjukhus inte kan erbjuda glutenfrikost på helgerna?
- 2) Vad tycket du är en rimlig tid att en patient med vanlig födoämnesallergi ska behöva vänta för att få en portion mat som hen kan äta?
- 3) Vilka av våra akutsjukhus kan tillgodose att inneliggande patienter får mat, inom max åtta timmar, som passar deras eventuella kostavikelser i allmänhet?
- 4) Hur vill du förbättra så att fler patienter får sina kostpreferenser uppfyllda på kortare tid än idag?

Som svar vill jag anföra följande:

Kosten är en viktig del av patienternas välmående och tillfrisknande. Att patienters behov av specialkost skall tillgodoses, inte minst med hänsyn taget till allergier, är för mig en självklarhet och bör kunna serveras inom samma tidsspann som den ordinarie kosten, om inte särskilda omständigheter föreligger. Det är heller inte bara matallergier som ska tillgodoses utan det är också viktigt för de svårt sjuka, som kanske har svårt att äta och behålla maten, att också kunna få äta något de vill ha, när väl hungern kallar. Med det sagt så erbjuder Karolinska Universitetssjukhuset glutenfri kost också på helgerna. Leverantören Sodexo bemannar ett mottagningskök i Solna och ett i Huddinge varje dag (mån-sön) 07:00-16:00 som levererar patientkost och dagligvaror till vårdenhetsköken. I

mottagningsköket finns också "backup" för att tillgodose de flesta patienters behov av avvikande kost. Om det av någon anledning inte skulle räcka är det möjligt att beställa specialkost från produktionsköket, Stjärnköket, för omgående leverans. Avgränsningen är att tjänsten tillhandahålls måndag-söndag mellan 07:00 och 16:00, medan vårdenhetsköken är tillgängliga dygnet runt.

På länets akutsjukhus finns rutiner för att tillgodose patienters behov av specialkost. Karolinska kan, som beskrivs ovan, under större delen av dygnet tillhandahålla specialkost. På de olika akutsjukhusen finns olika specialkostalternativ som oftast är tillgängliga. Det kan i särskilda fall finnas vissa undantag. Sjukhusen har rutiner för beställning och leverans av specialkost, i de flesta fall via en leverantör av mat och specialkost.

Jag tror framförallt det är viktigt att sjukhus och patienter kommer med synpunkter och idéer på hur kosten och hantering/tillagning kan förbättras. För mig är det viktigt att sjukhusen hela tiden utvecklas och givetvis ingår kost som en viktig del i patienternas välmående och hälsa.

Det är möjligt att ha ett större sortiment av olika rätter tillgängliga, men man skall då också beakta risken att svinnet ökar, eftersom all mat då inte alltid går åt. För att ändå nämna exempel så skall det på Södersjukhuset redan det första kvartalet 2018 implementeras ett nytt måltidskoncept på hela sjukhuset. Detta kommer att innebära att det alltid finns mat i kylskåpen på respektive avdelning, de rätter som lagas skall i största möjliga mån vara anpassade efter de vanligaste allergierna och intoleranserna som laktos- och glutenintolerans. Det kommer även att finnas ett eget dietkök där det kommer att vara möjligt att beställa specialkost med mycket kortare varsel än idag och under längre tidsspann. Detta nya måltidskoncept kommer jag att följa och det skall bli intressant att se hur patienterna uppskattar detta.

Några andra åtgärder som akutsjukhusen också har presenterat som förslag på förbättringsområden är :

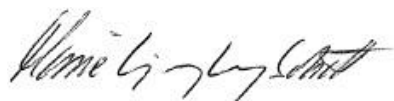
- Att förtydliga rutinerna för specialkostbeställningar och verka för att fler i vården skall känna till dem för att förhindra att patienter inte får specialkost i rätt tid.
- Ge möjlighet till personal att gå livsmedelsutbildningar.

- Ha måltidsvärdar på alla avdelningar för att höja kompetensen i avdelningsköken
- Att löpande följa upp önskemål och ha en dialog kring arbetet med att tillhandahålla specialkost. Till exempel via en patientenkät
- Ingå avtal där leverantören garanterar akutleveranser dygnet runt

Dessa synpunkter skall Stockholms läns landsting tillvarata.

Därmed anser jag interpellationen besvarad

Stockholm den 11 oktober 2017

Marie Ljungberg Schött
Sjukvårdslandstingsråd (M)